

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 4. septembra 1900.

Štev. 40.

Odgovor dež. poslancu Plavcu.

Pri Raku je bila zadnjič, kakor smo že poročali, zopet zbrana vsa pametna in nespametna gospoda spodnje Koroške v znamenju „Bauernbunda“. Sicer je navada malopridnih bab, da vedno bližnjega obirajo, kedar imajo svoj sestanek pri kavi ali kje drugod, n. pr. kedar se pere umazano perilo. Pri Raku pa je premodri Plavec tudi krenil na to pot; menda ni vedel kaj pametnejšega govoriti. Očital je naši zadrugi, da naročuje vagone žita iz Ogerske in dela konkurenco domačim pridelkom. Iz teh besedij je razvidno, da g. Plavec sam ne ume o vsi stvari nič, ali pa pozna razmere, — in tedaj bi moral reči, da je hotel verne svoje poslušalce prav debelo »nafarbati«. Iz tega sklepamo, da moramo pomilovati ali Plavca, ali pa „bauernbundarje“, ki mu verjamejo, bržkone pa vse vkup.

1. Moramo Plavca vprašati: Ali se je žito naročevalo iz Ogerske, predno je naša zadruga nastala? Sevé in še koliko! A tedaj so je naročevali velikovski trgovci, kojih zastopnik je Plavec, — in molčal je!

2. Ali Plavec kaj vé, kakšno žito so prekupei naročevali? Koruzo za krmo, ječmen za pivovarne, obojega se pa tukaj ne pridelava skoro nič; torej je nedoumno, kako bi se s tem delala konkurenca kmetkim pridelkom!

3. Ali Plavec vé, kje so delavci doslej dobivali moko za hrano? V prodajalnicah! In prodajalnice? Iz Ogerske! Domača pšenica pa se je morala siliti na vse strani, ker ni bilo zanjo dobiti poštene cene. Sedaj pa smo mi ustanovili prodajalnico, ki prodaja našo domačo moko, in prodaja se že prav živahno, — a g. Plavec trdi, da delamo domačim pridelkom konkurenco!! Kaj naj rečemo o takem „farbanju“?!

4. Ali Plavec vé, kako drago bi bili morali kmetje, in sicer največ mali posestniki (veliki si vedó že sami pomagati), kako drago bi morali letos plačevati rž, ko bi zadruga ne bilo? Tako je pa in bo še zadruga za vse skup kupovala rž na Ogerskem ter jo prepuščala zadružnikom po najnižji ceni — kmetje so prihajali prosit, naj se naroči — in Plavec pravi, da delamo domačim pridelkom konkurenco! Pridelkom — ki jih ni! Pamet, kje si?!

5. Bi še Plavca, kot pokrovitelja nemškega „Lagerhaus-a“, vprašali, ali mu je znan letni račun nemške zadruge? Če mu je znan, prosimo, naj nam pove, odkod je ova zadruga dobila na vagon ječmena, ker smo mi mnenja, da je ali tisti letni račun „fingiran“, ali pa je ječmen prišel naravnost od ogerskih židov, in tega mnenja je vsakdo, dokler se ne dokaže, da je blago prišlo od kmetov. Dokaz pa je lahek, vsaj je treba le imena dotičnih kmetov naznaniti in kvantum; poznamo se kot sosedje!

Veseli nas pa, da si je Plavec za našo zadrugo tako v skrbeh. „Poslopje je predrago in zato ne bo mogla obstati.“ Naj se gospod le pomiri! Če bodo naši kmetje pametni, pojde vse sijajno; — če bodo pametni — zdaj še niso vsi, a bodo. Zadruga je kmetom tako potrebna, kot punčica v očesu, česar ljudje sicer še ne uvidijo. Mi pa gledamo z vsem zaupanjem v bodočnost in se prav nič ne bojimo Plavčevega modrovanja in — obrekovanja!

Dopisi.

Iz Globasnice v podjurski dolini. (Nova požarna bramba.) Čudno se nam zdi, da nekateri ljudje tukaj v Globasnici še celo v vročem poletju hočejo obhajati pustne praznike. Ko bi, žal, ne bila istina, bi človek res mislil, da se Globaščani samo šalijo z ustanovitvijo nove požarne brambe z nemškim (!!) poveljevanjem proti že itak obstoječim slovenskim. Naš kmet vé, da se gnoj, če ga delj časa pustiš skupaj ležati, vname in osmodi še celo mrčese, ki iščejo pri njim hrane. Da se ogenj poduši, bo res treba nemške „fajerbere“; slovenskega jezika bi za tako delo še škoda bilo! Toliko v prevdarek tistim, ki še nimajo docela gnjilih možganov!

Iz Pliberka. (Lov. — Slavnostno streljanje.) Kakor se sliši, se letos za lov ne kaže toliko zanimanja, kakor prejšnja leta. Dasi še mnogi lovci hodijo na razne strani, včasih tudi za Peco, zasledovat plaho divjačino, vendar staro navdušenje za lov bajé pojema. — Tem boljše pa se je obneslo v začetku tega meseca streljanje koroških strelnih družb. Take strelne vaje so se sicer prirejale tudi že prejšnja leta v raznih krajih po Koroškem ter so strelci dobivali strelivo tudi zastonj, toda na slovesen način se je streljalo letos prvo-

krat, in to v naši okolici med Zagorjem in mestom. Slovesnega streljanja so se udeležili strelci iz cele Koroške, pa tudi od drugod. Sklenilo se je, da se bodo prirejale enake slovesne strelne vaje odslej naprej vsako leto na drugem kraju; tukaj je bilo torej ustanovno slavnostno streljanje. Slovesno streljanje je trajalo več dnij, prostor je bil bogato okrašen z zelenjem in zastavami, med katerimi pa je bilo najmanj polovica frankfurtaric, kakor bi zemlja, na kateri se je streljalo, bila Bog vé kje na Prusovskem, a ne v Avstriji in v čisto slovenskem kraju. Morebiti udeležba iz slovenskega dela Koroške radi tega ni bila obilnejša! Dobitkov je bilo mnogo, kakor se je govorilo, celo več nego udeležencev, tako da so jih morali na novo porazdeliti. Prvi dobitok (12 zlatov, t. j. 60 gld.) je dobil domačin iz Zgor. Libuč, kmet Trampuš, drugega neki Dunajčan.

Iz grebinjske okolice. (O „bauerntag“-u pri Raku.) Naj vam poročam, kako se mi je godilo na potu k Slomšek-Serajnikovi slavnosti dné 16. sept. Vsedem se na konja, ki mu pravijo „bickel“, ter se podam na pot, namenjeno naravnost h Krajcarju. A moj konj mi gredé „zboli“ in skoraj bi se nalezal tudi jaz od njega nahuhe. Komaj prisopihava v Velikovec, meneč, da se pokrepčava in potem zopet hajd naprej. In res je tudi šlo, da kmalu dospeva do Raka, kjer so se zbirali „bauernbundarji“ ter naju zagledavši zavpili „heil“! Moj nosač pa se jih je tako ustrašil, da mu je zopet zmanjkalo sape. Iti sem moral potem rad ali nerad z njim tudi „Rakovo pot“ in padla sva oba vtrujena v „bauernbundarski“ tabor, kjer so naju z veseljem sprejeli. Kaj se je tam govorilo, povedal je „Mir“ že zadnjič. Le nekaj hočem še omeniti: zborovanje bi se imelo menda začeti ob dveh; pa čakali so in čakali, pa tudi tarnali, da kmetov manjka, kar je bilo tudi res. Še-le ob 1/4. uri otvori Kiršner zborovanje in pozdravi navzoče, izrazi žalost nad tako slabo udeležbo ter pravi, da je temu kriv slovenski shod pri Krajcarju. (!!) Potem govori o bližajočih se volitvah in predlaga za predsednika g. Papiča, kateri je to tudi z veseljem sprejel. Potem je govoril Tschernigg o državnem zboru, o Čehih, o položaju kmetkega stanu in povdarjal, da zasluga o znižanju zemljiščnih davkov gre le njemu in njegovi stranki (?). Kar je pa kmetom v škodo, kakor n. pr. pogodbo z Oger-

PODLISTEK.

Na krivih potih.

(Izvirna povest. — Spisal + učitelj J. Freuensfels.)

(Dalje.)

III.

Minulo je zopet nekaj dnij. Skoraj vsak večer odšel je Hribar, a nobenkrat ni dolgo izostal. Z velikim strahom opazovala je njegova žena na njem to silno premembo. Sedaj je še bolj molčeč ko prej; in kar je moral zgovoriti, to je bilo osorno. S svojimi otroci ni se več igral, ni jih več ljubkoval, ko poprej.

Bilo je nekega popoldne. Marija je ravno šivala otrokom obleko, ko stopi v izbo Hribar ter se vsede k mizi. Svoje žene pa niti pogleda ne, temveč zré molče skozi okno tja po vasi.

Zdajci pa priteče k njemu starejši sinek ter proseče pravi: „Ata! vzdignite me k sebi na koleno, pa me zibajte; tako dolgo me niste!“ — Hribar se niti ganil ni.

„Ata, ata!“ kliče zopet dete, pa zastonj. — Kakor bi ne bil ničesar videl, ne slišal, takó je neprestano sedel na klopi. Marija je nehala šivati. Njeno okó vprlo se je v obraz ljubljenega moža. Prestrašila se je, ko ga je videla tako izpremenjenega. Okó ni bilo več tako svitlo ko prej, in lice bilo se mu je postaralo. Strah se je lotil njenega srca. Dvignila se je ter je pristopila k njemu, položivši mu svojo roko na ramo.

„Tone!“ djala je z mehkim glasom, „kaj te teži? Kaj si vedno tako zamišljen? Povej mi Tone, povej!“

„Nič mi ni!“ odgovori kratko.

„Nič ti ni, Tone? In jaz pa vendar vem, da trpiš; glej, tudi jaz trpim s teboj. Hočeš še utajiti svojo bolečino, katero pred menoj zastonj skrivaš?“

„Tebi ni treba vsega vedeti!“ reče sedaj z osornim glasom Hribar.

„Tone! Tone!“ vzklikne grenko Marija in debele solze vlijó se jej po obrazu; „vedela sem vendar! Trpela sem s teboj in še trpim; nosila sem bridkost od tistega časa, ko sem te videla izpremenjenega; jaz sem videla tvojo bolečino, ti pa moje nočeš! In sedaj pa mi tako plačuješ! Tone! ali se ne spominjaš, kar si mi pred altarjem obljubil?“

„Take pridige mi ni treba! — Da pa ne boš skrbela, védi, da moram jutri oditi. Kam, bom ti že potem povedal, vendar ni treba tega nikomur znati.“ — Z ostrim in trdim glasom govoril je to Hribar. Ni Marije pogledal, saj si tudi ni upal zreti v njeno ljubeznivo okó, katero bi takoj vse spoznalo.

Marijo pa so te neusmiljene besede zabodle globoko v srcé. Obrnila se je od njega ter je šla k otroku, ki je na sredi sobe z odprtimi ustmi mirno stal; deček je slišal vse. Ko mati k njemu pristopi, jej tiho reče: „Ata bodo odišli?“

Marija mu pokima ter ga hoče vzdigniti na svoje roke. A deček zmuzne se jej izpod rok ter zbeži proti očetu. Prime ga za debelo roko ter mu jo lahko strese rekoč: „Ata! ali boste res odišli? Pa bom jaz z vami šel.“

Tudi te nedolžne besedice otroka niso mogle Hribarja ganiti. Vstane molče ter odide iz sobe.

IV.

Solnce zatonilo je za temne gore in hladen mrak razprostrl je svoje peruti čez mirno zemljo. Vse je tiho in mirno. Vsak želi si po trudapolnem delu prijetnega počitka. Pa vsak vendar ne! — Po malo razsvetljeni sobi koraka Hribar, ko žena v kuhinji pripravlja večerjo. Dà! njegovo srce bije nemirno in vest oglašá se mu v prsih s svarečim svojim glasom.

Marija je prinesla priprosto večerjo, a on se ni ničesar dotaknil.

„Ne boš jedel?“ vpraša ga Marija.

„Nič mi ne diši!“ odgovori jej bolj z mehkim glasom. „Ne vem, kakó je tó, da mi je danes takó težko na prsih. Morebiti mi kaj odleže na hladnem zraku“ in zapusti sobo.

A ko je stopil čez prag, streslo se mu je celo teló! Zunaj je malo postal. Iz hiše slišalo pa se je sladko smehljanje otroka. Sicer se mu je razvedrilo lice, ko je slišal mili glas svojih ljubčkov, a danes pa ga je zabolelo globoko v srcu.

Šel je na sadni vrt, ki se je razprostiral za hišo. Tamkaj se dolgo sprehaja sem ter tja.

Na svoji poti približa se tu svoji hiši. Zdajci je začela ura bítí. Vstavil se je Hribar ter poslušal, kako zamolklo je ura klenkala — deset.

„Deset že!“ si je tiho zamrmral. „Čas je iti!“ In tja na svoj dom je še zrl, dolgo je zrl. V njegovih prsih vnel pa se je vnovič boj med dobrim in hudim. Že je storil eden korak, da bi se vrnil

sko itd. je pripisoval „klerikalni“ stranki, o kateri je rekel, da je kriva tudi svinjske kuge na Koroškem (!? Ali je mogoča še večja budalost?) To je omenil tudi Kiršner. Sledil je potem Metničev govor. Dalje je govoril Plavec, katerega pa jaz nisem več maral poslušati, ampak šel sem po mojega konja ter se vrnil. Kakor sem že omenil, kmetov ni bilo na „bauerntagu“ razen nekaj zasleplencev, ali tudi teh ni bilo deset. Vsi drugi so bili večinoma mestjani, rokodelski in obrtniški pomočniki in hlapci, menda iz Velikovca, seveda so bili vsi „hajlovci“, katerih geslo je, izlivati svoj črni, rudeči in rumeni žolč na duhovnike in katoliško-slovensko stranko.

Iz grebinske okolice. (O šoli.) Glavni namen delovanju naših učiteljev je menda ta, da vcepljajo v mlada in nežna srca šolarjev nemško misel. Našo šolo obiskuje nad 80% slovenskih otrok, a šolo imamo čisto nemško. Obhajali so otroci, ki so izstopili iz šole, v tukajšnji gostilni svoj „Abschieds-Valete“ (!) in tudi pokazali, kaj so se naučili! Evo kaj: Zapeti so morali „das treue deutsche Herz“, „die Wacht am Rhein“ (!) in „Bismarklied“. Po naključju so prišli tudi neki posvetni godci in otroci morali so tudi plesati. To je menda vrhunec naporov naših učiteljev. Heil! Tako se počenja z našimi otroci!

Iz Škofič ob Vrbskem jezeru. (Zidanje stolpa.) Od dné do dné se dviga naš stolp višje proti nebu. Zid je zdaj dokončan in upamo, da bomo v 14. dneh tudi s streho že gotovi. Farani imajo veliko veselje, da dobimo tako lep visok stolp s špičasto streho, ker dosedanjemu so zrastle kostanji, ki ga obdajajo, že čez glavo. Vzbudila se je v ljudeh želja, da bi si kupili ob enem tudi veliki zvon, kateri je do zdaj manjkal. In res, radodarnost in požrtvovalnost naših faranov nam je omogočila, da smo mogli naročiti tudi zvon, in ne le samo enega, ampak kar tri. Dva manjša namreč morata biti prelita, ker se s sedanjim večjim, ki tehta 10 centov, z glasom ne strinjata. Največji zvon bode tehtal 1000 kil, druga dva, eden 400 kil, eden pa 300 kil. Stali bodo vsi skupaj 2400 goldinarjev. — Naj omenjam tu-le nekatere izmed dobrotnikov, ki so darovali za zvon.

Tuji na raznih vilah: Marquis de Calins 10 gld., dr. Neustattel 5 gld., družina Grobben 5 gld., Kupelwieser C. 5 gld., A. Morak v Vrbi 5 gld., drugi manjši zneski 20 gld. — Domačini so darovali: N. Dovjak p. d. Krakolinea v Vozu 30 gld., V. Kleber p. d. Dovjak 10 gld., njegova žena Marija 5 gld., Ign. Gabalier p. d. Požarnik 100 gld., Mart. Zvander 5 gld., J. Paulič p. d. Mazrl 5 gld., A. Paulič p. d. Mazrlinova 15 gld., Urša Paulič p. d. Mazrlinova 20 gld., Uršula mati p. d. Mazrlinova 10 gld., Klara Kleber 5 gld., Val. Rainer p. d. Vran 10 gld., Val. Spendier p. d. Borštjak 5 gld., Simon Aleš p. d. Požaričnik 5 gld., Jož. Rainer p. d. Potočnik 5 gld. — V Goričah: Miha Sušu p. d. Furtaz 12 gld., J. Toff p. d. Tratinik 10 gld., Kefler J. p. d. Ožgan 5 gld., Kopajnikova Nani 4 gld., M. Weiss Zvatička 10 gld., J. Toff 5 gld., M. Aicholcer p. d. Furtaz 5 gld. — Na Suhi. Mat. Koban p. d. Rainer 10 gld., A. Šubovi 12 gld., Seb. Užnik p. d. Terkl 5 gld., Pr. Thaler p. d. Količ 5 gld., Ant. Čezar p. d. Janaž 5 gld. — V Rodi: J. Sima p. d. Manužnik 5 gld., S. Hafner p. d. Strden 5 gld., M. Gabriel p. d. Brabant 5 gld., Vinc. Hauptman 5 gld., drugi zneski po teh vaseh 20 gld. A. Pavlič p. d. Mazrlinova še 5 gld., T. Thaler p. d. Kocjan v Papračah 5 gld., Mart. Bürger p. d. Mutar 100 gld., njegova žena Marija 50 gld.; Berta Bürger, hči, 10 gld.; H. Bürger, sin, 5 gld.; J. Toff p. d. Brun 20 gld., M. Obilčnik p. d. Vidrih 10 gld., njegova žena Ana 10 gld., P. Goričnik 10 gld., Kr. Košir p. d. Kajžnik 5 gld., J. Ramuš 5 gld., J. Kramar p. d. Kramarč 5 gld., njegova žena Ma-

rija 5 gld., drugi manjši zneski 21 gld. 50 kr.; v kup 675 goldinarjev. — Razen te svote nam je obljubljenih še 756 gld., — v kup dobimo torej 1431 goldinarjev.

Hvaležnega srca se moramo tudi spominjati Kopajnikove Ane v Goričah, katere nam je odstopila nek dolg v znesku 385 gld. To svoto bomo porabili za novo cerkveno uro. Vsem dobrotnikom naše cerkve izrečemo srčno zahvalo. Bog Vam povrni stotero, kar ste darovali za božjo in svojo čast!

Cerkveno predstojništvo v Škofičah.

Iz Škofič. (Nesreča.) Naš priljubljeni gostilničar Martin Bürger se je peljal s svojim kolesom v Borovlje in je tam tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Dva zdravnik sta mu jo takoj obvezala. Odpeljati so ga morali v Celovec v bolnišnico, kjer se bode moral kake 4 tedne zdraviti. Bog daj, da kmalu okreva.

Iz Rožeka. (Zopet ogenj.) Minulo je komaj enajst dni od zadnjega požara in moram že zopet poročati o novem ognju. Ravno o polnoči od 24. do 25. sept. je pogorela hiša in skedenj p. d. Holepic-a v Brovjah. Ogenj je nastal v stelji, kar kaže, da je moral nekdo zažgati. Ko so ljudje zapazili, je skedenj že jasno gorel in le živino so rešili; šest svinj je pa ostalo v plamenih. Iz hiše se je rešilo nekaj pohištva; kar je pod streho bilo, je vse zgorelo. Hiše ni bilo mogoče rešiti, ta je blizu skednja in od začetka ni bilo ljudi. Tudi požarna bramba ni mogla nič storiti, ker je hiša lesena. Odkod toliko požarov? Človek se boji že spat iti.

Iz Maloš pri Beljaku. (Mlekarna. — Naši posili-Nemci. — Nadležnost. — Železnica.) Naša mlekarna prav veselo napreduje; kmetje si bodo precej izboljšali svoje dohodke. Žal, da so tudi pri nas razvade jako velike in se za pravi, kolikor je pri rokah. Naj bi se pač naučili pametno z denarjem ravnati in dvakrat bi jim bilo pomagano. Ker je tudi pri nas hud križ s posli, je mlekarstvo naše upanje, ker ne bo nam treba toliko delavskih močij, če si bomo nakupili več krav. — Kakor na slovenskem Koroškem sploh, je v nena za blaženo nemštvo pri nas naravnost že — smešna. Če Nemci oznanjujejo svojo nemško glorio, naj jo; ali smeha vredno je zares, če jih v neumnem „hajlanju“ hočejo prekositi rojeni Slovenci. To že poštenim Nemcem preseda. Pri neki veselici v Droboljah je odšlo nekaj poštenih Nemcev iz Beljaka, ker so se jim studile slovenske šleve. Bog daj n pamet! Res, le Bog jih more še ozdraviti njih možganske bolezni. — Nedavno sem se vozil po železnici. Nek višji uradnik iz Beljaka mi pravi, da hoče obiskati naše slovenske vasi. Toraj on je pripoznal, da so še Slovenci tukaj, o čem bi sicer pameten človek ne mogel dvomiti. In vendar ni tako. Prišel sem v Malošče in tam je z nekim učiteljem stal sin prav slovenskih starišev, kateri na Peravi izključno le Slovencem prodaja svoje blago. Ko zagleda na tukajšnji zadružni hiši tudi veliki slovenski napis: „Mlekarna“, se odreže proti učitelju: „Kako je to mogoče v nemški vasi?“ Toraj Malošče bi bila vas, kjer prebivajo le Nemci! Kako smo se že učili: „Vino-Wein, Kaša-Brein, Pusti nor . . . Lass die Nar . . sein!“ In takih bedakov ni malo! — Prava nadloga je mnogim beljaški »Advokatenblattl«, »K.N.« Lačni naročnikov, pridejo kaj radi tudi k našim slo-

venskim kmetom, ker denar ne smrdi. Nek kmet se tega sitneža ne more odkrižati. Čeravno je vrnil koj prve številke, niso jenjali mu jih pošiljati in po nespameti je plačal 4 krone, a zdaj tirjajo še 4 krone; zraven je moral že neštevilnokrat na pošto nesti številke in večkrat pisati. Vprašamo, ali to ni pravo nasilstvo? Ali kmet nima dosti opravkov, da mora še takim nadlogam biti izpostavljen? Svetujemo vsakemu: Če ti kdo pošlje kak časopis, vrni prvo številko, druge shrani, če pošiljatev ne bo nehala in potem tirjaj odškodnino za porabljen prostor. Sitnežem bo potem kmalu prešlo! — Nimamo še železnice, a mnogo se govori o njej. Nam se zdi, da se pri vsem tem premalo ozira na kmeta. Nekateri Mlinarski mogoče mislijo, da se jim bo posrečilo, napraviti postajo v Mlinarah. A gotovo se bodo opekli. Maloščanje naj bi jim ne hodili na limanice in modrejše bi bilo za kmete, če bi se potegovali za to, da bi se postaja res tam zidala, kjer je projektirana, na potu, ki pelje v Bače. Nekateri gospodje, ki pa gledajo le na svoj žep in ne na potrebe kmetov, hočejo imeti postajo pri baškem jezeru, a le v svojo korist. Če se to uresniči, bodo posebno Maloščani in Štebljani na slabem, ker v Mlinarah se gotovo nikoli ne bo zidala postaja, v Bače bodo imeli pa grozno daleč. Če bi pa poslopja bila tam, kjer so zdaj v načrtu, bo vsem pomagano. Kmetje, na svoji zemlji zapovedujte sami in ne poslušajte vsakega škrica, ki vas le pozna, kedar vas potrebuje.

Iz Podkloštra. (Mlekarna.) Naša mlekarna je pričela delovati. Udov je 49. Stroškov za ustanovitev je 3000 kron. Kmetijska družba je dala podpore 600 kron.

Novičar.

Na Koroškem.

(Monsignor Jožef Müller †.) Po dolgem bolehanju je dné 28. sept. zvečer v Celovcu umrl velezaslužen duhovnik, monsignor Jožef Müller. Huda bolezen je spravila prej krepkega, jako delavnega moža v prerani grob. Pokojni mons. J. Müller se je porodil dné 19. okt. 1845 v Št. Petru v Kačtalu, bil v mašnika posvečen 24. jul. 1871. L. 1886. je bil imenovan za profesorja veronauka na celovškem učiteljskem. Sodeloval je požrtvovalno pri raznih društvih in si pridobil velikih zaslug zlasti kot predsednik društva rokodelskih pomočnikov in predstojnik Vincencijeve družbe. L. 1896. je bil imenovan za papeževga častnega kamornika. Kako priljubljen in spoštovan je bil pokojnik, je pokazal velikanski pogreb. N. p. v m.!

(Zoper direktno volitev.) Znani liberalni deželni poslanec Hock je poročal dné 16. sept. svojim volilcem v Möselu. Nek volilec ga je vprašal, kaj je z direktno volitvijo za deželni zbor in rekel, da je nepravilno, če mestjani volijo naravnost (direktno), kmetijske občine pa le z volilnimi možmi. Na to je „liberalni“ Hock, ki je pri nasprotnikih v veliki veljavi, govoril samo o „težavah“ (!!) direktnih volitev, besedice pa ni zinil za direktno volitev! To si treba zapomniti, ker kaže, kakšni „prijatelji“ so liberalni poslanci kmetu. Značilno je, da liberalno-nacijonalni listi o tem nastopu Hocka čisto molčijo. Menda že vedó, zakaj!

k svojim. Pa hudobni skušnjavec zašepče mu v uho: „Kaj pa tvoj dolg?“

„Dà, dà! moj dolg, moj dolg!“ reče Hribar bridko ter se obrne. Z urnimi koraki hitel je od svoje hiše tja proti temnemu gozdu; proti tisti hiši, ki se skriva v gostih vejah dreves.

Ni še celo do gozda prišel, ko začuje dobro znan hripav glas: „Hudirja! dolgo sem te že čakal!“ in Štefan stopi mu nasproti. „Misliš sem, da te ne bo.“

„Skoraj bi se tako zgodilo,“ pravi Hribar.

„Ha, ha!“ smeji se mu Štefan. „Ravno tako godilo se je enkrat meni. Jaz pa sem imel staro mater, ki so me na prvem mojem potu po tobak tako lepo prosili, da skoraj ne bi šel. A veš! premagal sem se. Glej, v knjigah je nekje zapisano, da se človek mora premagati, kajti to stori ga še le moža.“

Te besede so Hribarju zopet pregnale skrbi. Ko bi on vendar dobro premislil besede: „Človek mora se premagati“, spoznal bi, da se človek le tedaj premaga, ako zapusti vsa kriva pota.

„Na! za te sem tudi vzel, ker si mi pravil, da nimaš takih cul,“ in dá mu močno platneno culo, katero si Hribar skrije pod suknjo. — In šla sta mimo hiše po poti, katero je le vajeno oko zamoglo po noči opaziti; Štefan naprej, Hribar pa za njim.

„Sva li varna tukaj?“

„Kako si smešen, Hribar! Saj veš, da jaz poznam vsa ta skrivna pota, kakor gospodinja svoje kokoši. Misliš, da ne vem, kje naju sedaj čakajo. Ha! ha! Kaj jaz ne bi vedel!“ in tja po mirnem gozdu razlegalo se je Štefana hripavo krohotanje.

Pa te besede vendar niso Hribarju pregnale strahu. Sicer tako neustrašljiv mož, bal se je sedaj. Ako mu je suho listje pod nogami zašumelo, vstavil se je boječe; je veter zapihljal po gozdu ter zmajal košate veje, stresel se je po vsem telesu, in ako se je mirno počivajoči ptiček prestrašil teh nočnih potnikov ter strahu začivkal, nehalo je Hribarju od same groze srce bti, kajti mislil je: to je glas vojakov.

Taka bila je ta prva pot krivice.

Pred dušo stopile pa so mu znane podobe; Marijo je videl z otrokoma; klicali so ga nazaj. Pa sedaj bilo je prepozno, prepozno!

V.

Drugo noč sta srečno dospela s tobakom domov.

„Stopi malo k meni, da si privoščiva požirek dobre slivovice po tem trudu in strahu polnem potu,“ reče Štefan, in stopila sta v njegovo hišo.

„Tobak imam res, a kako ga čem prodati?“ vpraša Hribar.

„Veš kaj?“ pravi zvito Štefan. „Prodaj ga meni, jaz ga bom že dalje spravil.“

Kakor govorjeno, tako storjeno. Štefan je dal Hribarju lep denar in potem sta se ločila. —

„Kako sem že za té skrbela, ker te tako dolgo ni bilo!“ pravi drugo jutro Marija.

„Saj sem ti že prej rekel, da sem imel opravke, katere pa sem sedaj, hvala Bogu, dobro izpeljal.“

Kake opravke, ni si upala Marija ga vprašati, ker jej je zadnjič tako osorno rekel, da jej ni treba vsega vedeti. Namenila je že oditi k svojemu opraviču, ko jo Hribar za roko prime ter jej

prijazno pravi: „Marija! kaj bi ti rekla, ako bi se nama odslej boljše godilo?“

„Kako prideš k temu? Saj se nama hvala Bogu že doslej ni hudo godilo.“

„Pa dolg, dolg!“ rekel je počasi Hribar; in Marija je takoj opazila, da se mu je čelo zmračilo; in za tega delj je molčala.

„Bova se ga znebila, bova!“ zopet pravi Hribar s prijaznim glasom.

„Kako misliš?“ vprašala ga je boječe, kajti prejšnji sum lotil se je je z večjo močjo.

Hribar pa se je nasmehnil ter je rekel: „Saj veš, da pri najinem posestvu in gospodarstvu ne moreva priti do denarja. A jaz pa sem vendar že nekaj zaslužil, pa na drug način. Kaj misliš, Marija, kako?“

Marija je molčala; srce pa se jej je strahu krčilo; čakala je pojasnila.

„Po tobak sem hodil!“ reče tu Hribar.

„Moj Bog!“ vsklikne Marija ter roko pritisne na svoje viharo srce. Tega ni pričakovala.

„No! kaj je v tem tako čudnega?“

„Ukradel si! Cesarju si ukradel!“ pravi s trepečim glasom Marija. „Nesi, nesi ta ukradeni denar iz hiše, Tone!“

Glasno pa se jej zakrohoče Hribar.

In proseče vzdignila je svoji roki, rekoč: „Tone! prosim te, nesi ukradeno blago iz hiše poštenja ter ga vrzi tja pred prag zapeljivca tvojega, Štefana!“

„Pusti to pridiganje in rajše poglej moje denarje,“ in vzel je mošnjo iz žepa.

Marija pa se je obrnila ter je šla ubupno iz sobe. — — — (Dalje sledi.)

(Dva shoda) je priredilo naše kat.-politično in gosp. društvo minulo nedeljo; predpoludnem v Možici, popoldne v Črni. Oba shoda sta bila zelo dobro obiskana ter sta se vršila v lepem soglasju in navdušenju.

(Duhovske zadeve.) Vodstvo škofijskega knjigovodstva je prevzel dné 1. okt. vč. g. korar Mat. Groesser. — Pri uršulinkah v Celovcu je dné 28. sept. umrla č. m. Jožefa Glančnik, stara 52 let. — Prestavljena sta kaplana: G. J. Maierhofer iz Borovelj v Prevalje, in g. Mat. Perč iz Prevalj v Borovlje. — Skušnje za veroučitelje srednjih šol ne bodo 9. okt., marveč 13. nov. t. l.

(Nečloveška mati.) Svojega lastnega otroka umorila je dné 21. sept. neka žanjica pri p. d. Arherju v Kazazah pod Celovcem. Takoj po porodu ga je zadavila. Nečloveško mater so zaprli.

(Dva ponarejalca denarjev) so zasačili dné 23. sept. pri Leitgebu v Sinčivasi. Bila sta dva krojaška pomočnika, ki sta hotela spraviti ponarejene kronske petake med ljudi. Prijeta moža sta stanovala pri „Samotarju“ pod križno goro v Celovcu. Preiskali so stanovanje in tam našli priprave za ponarejanje denarja. Zaprli so tudi žene.

(Drobiž.) V Bukovju nad Beljakom je dné 22. sept. pogorelo posestvo p. d. Santnerja. Škode je 2000 kron. — Trojčke, in sicer dečke, je povila pred kratkem neka delavčeva žena v Zgornji vasi nad Špitalom. Dečki so kmalu po porodu umrli. — Blizu Gosposvete je vlak dné 16. sept. povozil nekega neznanega moža. — V Korpičah pri Bekšanju je nastal dné 25. sept. med cigani pretep. Enega so natepli tako, da je obležal mrtev. — Dne 22. sept. je pogorel Tomažev stog na Bistrici v Rožu. Zgorelo je vse žito in krma.

Po drugih slovenskih deželah.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil mariborskemu knezoškofu, prevz. gosp. dr. Mih. Napotnik-u veliki križec Franc-Jožefovega reda.

(Očetovska ljubezen.) Dne 23. sept. popoldne je med postajama Žirovnica-Javornik padel z vlaka neki otrok. Oče, ki je zapazil nesrečo, ni dolgo pomišljal, ampak je skočil za svojim otrokom z vlaka. Otrok je nekoliko poškodovan, oče pa nič.

(Cesar v Gorici.) Natančno po naznanjenem vspredu je dospel cesar v Gorico v soboto dné 29. sept., predpoludnem. Vsprejem je bil nad vse slovesen in ni bilo nobenega nereda. Vršile so se razne slavnosti. Za cesarjevo varnost se je zgodilo zelo mnogo. Na stotine orožnikov je bilo v Gorici, železna proga, ceste, vse je bilo zastraženo. Sumljive osebe so kratkomalo zaprli. Lahki so tudi ob tej priliki kazali svojo nestrpnost ter so odriivali Slovence, kjer so le mogli; niti slovenskih zastav niso dovolili!

(Umor v kaznilnici.) V kaznilnici v Kopru je kaznjenec J. Tomasich umoril svojega sodruga Terzola, kateri ga je svoj čas izdal sodniji, da je ustrelil svojega strica. Tomasich je bil v začetku obsojen na vislice, a pomiloščen na 20 let ječe. Sedaj pride zopet pred porotnike.

(Drobne novice.) V Št. Janžu pri Dravogradu se je vršila dné 23. sept. dobro uspela Slomšekova slavnost. Slavnostni govor je imel dr. Medved iz Maribora. — Konsumno društvo v Grižah pri Celju se je osvobodilo socijaldemokratske komande in prešlo v roke krščansko-narodnih mož. — V Ljubljani se snuje slovensko trgovsko društvo „Merkur.“ — Dne 7. oktobra pridejo tržaški Slovenci s posebnim vlakom ogledat si I. slov. umetniško razstavo, dné 14. oktobra pa štajerski Slovenci. — Dne 20. sept. je začelo 20 domačih delavcev kopati predor skozi Bačo. Pričetek dela se je naznanil s streli.

Iz slovanskega sveta.

(Nova češka šola na Dunaju.) Z novim šolskim letom je bila zopet odprta nova češka šola na Dunaju na veliko jezo in žalost vseh zagrizenih sovražnikov Slovanov. Na zdar!

(Pruska pravičnost.) Poljski list „Ruch katolicki“ poroča: Urednik nekega poljskega lista na Pruskem je bil, ker je strogo pisal o minister-skih protipoljskih naredbah, obsojen na edno leto in pol ječe in mora še plačati 500 mark globe. — Pruski ljudski učitelj Schultze, ki je po sili oskrnjeval mladoletne šolarice, je bil obsojen samo na en mesec ječe in pustili so ga še v službi. To je pruska pravičnost! In potem se še svet čudi, da se od najodličnejših mest na Pruskem glasi surovo: „Ausrotten“ (zoper Poljake) in „Brez prizanašanja!“ (zoper Kitajce).

(Koliko stori Ruska za omiko?) V zadnjih letih je Rusko veliko storilo za splošno omiko. Na Pruskem je sedaj 472 višjih dekliških šol; na Nemškem, Francoskem in Avstrijskem vkup pa samo 302. Rusko izda vsako leto 7 milijonov rubljev za dekliške srednje šole.

(Sodelovanje profesorjev in uradnikov pri volitvah.) Češki listi naznanjajo, da je izišla vladna naredba, ki prepoveduje profesorjem in držav-

nim uradnikom sodelovanje pri volitvah. Ako je to res ter bo imela naredba kaj veljave tudi pri nemško nacionalnih profesorjih in uradnikih, bo za nemško stvar kjerbodi prav klaverno.

(Srbske „veleizdajice.“) kateri so bili z Milanovo pomočjo zaprti po srbskih ječah, je kralj Aleksander oprostil. Kakor je znano, so ti „veleizdajice“ najodličnejši srbski rodoljubi, ki so se pregrešili le v toliko, da nesrečnih Milanovih dejanj niso smatrali za srečo Srbije. Izmed teh, ki so bili radi „zarote“ proti kralju obsojeni, ni oproščen samo Kresovič, ki je kot glavna priča najbolj tlačil svoje soobtožence.

(Sin odrezal očetu glavo.) V občini Brdiani, v okraju Dvor hrvatske Banovine, se je primeril nenavaden slučaj grozne surovosti. Kmeta Vujanič, oče in sin, sta bila na semnju. Ko sta delala račun, sta se sprla, ker je namreč sin trdil, da ga je oče ogoljufal. Nato je oče sunil sina z nožem, sin pa je sunil očeta z nožem nazaj, ga umoril in mu konečno odrezal še glavo. V Banovini so umori sploh jako pogosti.

(Velikanski prekop na Ruskem.) Rusija namerava napraviti velikansko kulturno delo, ki se more sijajno primerjati s stavbo sibirskeske železnice; hoče namreč narediti prekop, ki bode zvezal baltičsko morje s črnim morjem.

(Lakota v Sibiriji.) Ruski list „Sibirskajo Žicu“ poroča, da bode v kratkem v Sibiriji velika revščina in lakota. Velika suša je uničila ozimino, a ljudstvo je upalo, da, ako pride dež, bode uspela vsaj vigredna setev. Toda deža ni bilo. Nebo je bilo vedno jasno, solnce je pripekalo in, ako se je pokazala kakšna megla na nebu, prišel je veter in jo zapodil v neizmerno daljavo.

(V Ameriki) je dné 10. avgusta umrl Jan Slovenský, ustanovitelj „Amerikansko-Slovaških Novin“. Bil je narodni buditelj ameriških Slovkov in prvi slovaški časnikar v Ameriki.

Križem sveta.

(Popotovalne šole.) Iz Bostona poročajo: Tukajšnji mestni svet je dovolil 60.000 dolarjev za deset šol, ki se morejo prenašati. Poslopja so tako napravljena, da jih je mogoče narazen vzeti in v 25. urah zopet sestaviti. V vsako šolo lahko gré 60 učencev.

(Vsled nesreč na ameriških železnicah) je bilo l. 1899. do 1900. več življenj uničeno nego v kakšni vojski, kajti ponesrečilo se je 7125 popotnikov, 44.620 je pa bilo ranjenih. Med mrtvimi je bilo 3130 železničnih uradnikov.

(Turški sultan se boji puške.) Nekateri časniki pripovedujejo, da turški sultan ne more puške niti videti — ker se je zelo boji. Belgijski kralj Leopold pa ni lovec, kakor večina drugih vladarjev. O njem se pripoveduje, da je samo enkrat streljal iz puške.

(Največje cerkve.) Največja cerkev na svetu je cerkev sv. Petra in Pavla v Rimu. V tej cerkvi more stati 54.000 oseb; v stolni cerkvi v Milanu je prostora za 37.000 oseb; v cerkvi sv. Pavla v Londonu more stati 25.000 ljudi; v cerkvi sv. Sofije (danes turška džamija) v Carigradu 21.000 oseb; v stolni cerkvi v Parizu 21.000 ljudi; v stolni cerkvi v Pisi 13.000 ljudi.

(Vojna v Afriki.) Predsednik Krüger se je v posebnem pismu zahvalil papežu za simpatije napram Burom in ga prosil molitve za odvrnitev sedanje nesreče. — Do 15. septembra so izgubili Angleži v južni Afriki 40.080 mož. Botha je razrušil več topov in se umaknil v gorovje. Stejn in Botha imata še 12.000 mož, ki se hočejo bojevati do zadnjega. Predsednik Krüger ima pri sebi neke papirje, ki v čudni luči osvetljujejo značaj angleškega ministra Chamberlaina. Zato se Angleži na vsak način hočejo polastiti Krügerja. — Angleški parnik „Suffk“ se je potopil v 900 konji. Bure, ki so ubegli na portugalsko ozemlje, ko je angleški general Pole Carew zasedel Komatiport, so zajeli portugalski vojaki.

(Vojska na Kitajskem.) Iz Taku na Kitajskem se poroča, da je poročnik Šusteršič, brat g. dr. Ivana Šusteršiča v Ljubljani, s tremi kadeti in 45 možmi v zvezi z Rusi in Nemci zasedel Pleitang. — Mir je na Kitajskem nemogoč, ker kitajska vlada ne izroči povzročiteljev nemira Tuana, Kangyja, Tungfuhsiana in Yuksiena vele-vlastem. Krvoločni princ Tuan je celo imenovan predsednikom kitajskega cesarskega velikega sveta, in je vlada popolnoma v njegovih rokah. Li-Hung-Čang se je izjavil, da se mora sedaj Kitajska bojevati s celim svetom. Morilec nemškega poslanika Kettelerja je povedal, da mu je vele umoriti poslanika Kettelerja jeden kitajskih princev. Kitajska cesarica se resno pripravlja za vojsko na zimo ter utrjuje novo glavno mesto. Za evropske čete v Kini je položaj jako resen. Princ Tuan je izdal v ime cesarice tajen ukaz, v katerem naznanja, da je cesarski dvor sklenil, za vsako ceno nadaljevati vojsko proti velesilam. Vrhovni poveljnik evropskih čet, grof Waldersee, je izročil kitajski vladi ultimatum,

v katerem je zahteval v teku nekaterih ur izročitev petih vstaških voditeljev, sicer napove Kitajski vojsko. (!) Mnogo misijonarjev so Kitajci zopet pomorili.

(Visoka najemnina.) Pariško razstavo je obiskala neka zelo bogata ameriška družina, ki tako rekoč razmetuje denar s polnima rokama. Ta „uboga“ družina je plačala na dan samo za stanovanje v gostilni 2000 kron. Le-ti bogatini denarja gotovo niso zaslužili v potu svojega obraza.

(Kitajec o Nemcih.) Že lansko leto, ko so si Nemci osvojili Kiaučau, pisal je eden kitajski list, da so Nemci vzrok vsega hudega. „Tako hudoben ni niti eden narod, kakor Nemci, in tu ničesar ne pomaga, samo vojska in sicer z Nemčijo.“ Kako bi takšna vojska izpadla, si lahko mislimo, ker zoper vsakega nemškega vojaka morajo Kitajci postaviti 100 svojih ljudi.

(Najstarejši človek) na svetu je Portugalec Bruno Kotrin, ki je sedaj 150 let star in živi v braziljskem mestu Rio-Janeiro.

(Volilno gibanje) je po raznih deželah že prav živahno. Razne stranke so že izdale oklice do volilcev. Oklic nemške ljudske stranke vidi rešitev Avstrije le v — nemškem državnem jeziku. Kak bo izid volitev, je sevé še povsem negotovo. Bivši predsednik državnega zbora, pl. Fuchs, je na nekem shodu dejal, da bodo razmere v novi zbornici še slabše, nego so bile v stari. Poslovni red, ki je bil napravljen za dostojne ljudi, sedaj ne zadostuje več. Hud boj bode na Češkem med nemškimi liberalci in radikalc. — Staro- in Mladocihi so za volitve sklenili kompromis. — Italijani bodo po vseh krajih Istre postavili svoje kandidate. Isto bodo storili tudi Slovani. Volilna borba bo huda.

(To in ono.) Praški občinski svet je sklenil, da se z vseh mestnih ljudskih šol odstranijo nemški napis, ker Nemci v Olomucu na šolah ne trpijo čeških napisov. — Češki učenjak prof. Albert, sloveči zdravnik, vseučiliški profesor na Dunaju in člen gosposke zbornice je umrl nagloma na srčni kapi. — Velik shod katoliških iz raznih delov sveta se je vršil pretekli teden v Monakovem. Udeležilo se je shoda 2400 učenjakov. Naučni minister je shod pozdravil v ime vlade, mestni župan pa v ime Monakova. — Dne 28. in 29. sept. se je vršil v Pragi prvi slovanski obrtni shod. — V Glasgovu še vedno razsaja kuga. Precej ljudi je že umrlo na nji.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so po zadnjem izkazu darovali s koroškega p. n. gg. stolni prošt L. Einspieler 10 kron; L. Serajnik, prošt v Tinjah 10 kron; P. Ramovš, c. kr. nadzornik drž. železnice v Beljaku, 5 kron; H. Angerer, dekan v Št. Lenartu v labudski dolini, 4 krone; dr. Jurij Kulterer, odvetnik v Velikovecu, 4 krone; grof Oskar Christalnigg 3 krone; J. Strojnik, župnik v Mariji na Zili, 2 kroni; Fr. Muhl, župnik v Št. Lipšu, 2 kroni; dr. Al. Krant, odvetnik v Celovcu 2 kroni. — Za blage darove izreka odbor najiskrenejšo zahvalo ter prosi najljudnejše, da blagovolé vsi plemeniti rodoljubi in vrle domorodkinje sedaj, ko se pričinja novo šolsko leto, z obilnimi darovi podpirati bedne naše visokošolce na Dunaju. Vsak tudi najmanjši dar bode dobro došel. — Darove sprejema I. društveni blagajnik g. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju. I. Singerstrasse 7.

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Zadruga — socijalna moč! Kmetje, pridružite se zadrugi, akoravno vam ona ne bi plačevala žita boljše kot kupec, akoravno bi morali v naši zadrugi za blago, ki ga kupite, dati ravno toliko, kot pri drugih trgovcih! Zakaj? Če dobite za blago kje drugod več, ne rečemo nič, a kedar vam zadruga ponuja enako ceno, ne bodite sovražniki samim sebi. Kako to? Vsakdo razume, da mora prekupec živeti! Ne bi jim tega očitali, a očitamo prekupcem, da so obogateli in do zdaj svoj denar zlora-bijo v moralčni pogin našega ljudstva. Ljudje, ki so živeli od kmeta, postali so liberalci in nemškutarji — pri nas skoro brez izjeme vsi! In ker liberalstvo in nemškutarstvo spoznamo kot uničevalno kugo za naš kmečki narod, se moramo te kuge otresti s pomočjo zadruga. To je zadruga vzvišeni namen. Ko bi imela zadruga samo namen, dajati kmetom za pridelke par desetice več kot prekupec, potem ni vredno, da smo jo ustanovili.

Človek pa živi ob kruhu, in zadruga hoče in mora tudi nekaj zaslužiti. A zaslužek ni lastnina odbornikov, marveč vseh kmetov, ki so pri zadrugi. Ne bi bilo dobro, ko bi ta zaslužek takoj delili, tega ne bi čutil nikdo, marveč boljše je, da nabiramo z njim zaklad, s katerim bo potem razpolagal občni zbor v blagor za vse, ki so pri zadrugi.

Plačevanje v bodoče. Dogovorili smo se tako, da bomo v bodoče izplačevali doplačila le še tistim, ki so do zdaj dobivali zaradi poznejših doplačil nižjo ceno. Rajši bomo takoj dajali primerno dobro tržno ceno. S tem bodo ljudje bolj zadovoljni in odbor si pribrani mnogo dela pri računanju. Kdo vé, pravijo zdaj, ali bo še pozneje kaj dobili ali ne, rajši mi plačajte takoj

vse. Doplačevanje pa posebno iz tega vzroka pri nas ni umestno: Prihaja v skladišče mnogo blaga, ki v vrednosti zelo menja: leče, fižola, detelje. Cena menja pri vagonu leče ali fižola takoj za 200 do 400 kron, pri detelji pa lahko tudi za tisoč kron, zato mora zadruga tako blago vselej kolikor mogoče hitro oddati, tako se škode najlažje izognemo. Če pa kmetje po par mesecih pridejo po doplačilo, hočejo vsi imeti najvišjo ceno, ki je kedaj bila v celi kampanji. To ne gre, zadruga ne more več dati, kakor je dobila, in mislijo si potem, da so prišli v škodo. Zato se bo v bodoče dajala tržna cena, in kakor pri tržni ceni prekupci niso dozdaj v škodo, tudi zadruga ne bo.

Privažajte fižol! Zadrugni odbor želi, da bi kmetje privažali fižol v zadrugo; po tem pridelku se mnogo povprašuje in imamo zanj tudi že lepo ponudbo, tako da lahko delamo. Posebno vabimo manjše kmete k nam! Zakaj? Veliki posestniki si znajo pomagati sami, in tem tudi prekupci dajejo dosti boljše cene, ker potem takorekoč zanje agitujejo, ko pa pride mali boječi kmetič, dado mu, kar hočejo in pri teh imajo svoj zaslužek! Zadrugnemu odboru so tržne razmere dobro znane in zato vé, kaj more prekupec dati in kaj ne.

Naša prodajalnica. Opozarjamo kmete na prodajalnico v skladišču; toliko blaga kot v velikih mestnih prodajalnicah sicer tam ni, a jemljite tam, kolikor mogoče. In če bi imel kdo vzrok, biti nezadovoljen, naj pove naravnost svoje pomisleke zadrugnemu odboru, ki prodajalnico strogo nadzoruje. Blago ima prodajalnica vsakovrstno: izborna in slabše, ker nekateri hočejo pač le prav kaj „dober“ kup imeti. Ne hodite torej mimo, in ne verjemite tistim, ki pravijo, da je kje drugod boljši kup, pomislite, da se tukaj dela za vas, drugi pa delajo za sebe, da je zaslužek v zadrugi za vse, tam pa za nasprotnike vaše vere in vaše narodnosti, in to mora biti vsakomur merodajno, da podpira naše podjetje.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 27. septembra 1900.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	65	13	31	— konjev
rž	10	20	12	75	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	6 vprežnih volov
oves	4	14	5	51	— juncev
turšica . . .	7	60	9	50	— krav
pšeno	14	—	17	50	67 krav
fižol (rdeč) .	13	68	17	32	5 telic
krompir . . .	1	80	3	24	— pitanih svinj
deteljno seme	—	—	—	—	— prasec
ajda	9	90	12	17	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 260 K do 288 K, krave po 80 K do 320 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 60 v do 5 K — v, kisló seno po 3 K — v do 4 K 40 v, slama po 3 K 20 v do 4 K — v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 26. septembra. Prignali so: 66 volov, 54 krav, 3 telice, 2 teleti. Cena za pitano živino 58 do 64 kron za meterski cent žive vage. 36 ovc, 96 svinj. Malo prometa.

Rožek, dné 29. sept. Prignali so: 1 pitane vola, 3 krave, 2 telici, 3 ovce, 2 kozi. Sejem je bil slabo obiskan.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Pliberk. Dnó 16. okt. ob 10. uri Mihejevo posestvo vl. št. 5, d. ob. Brežji vrh. Cena 23.327 kron, najnižja ponudba 16.450 kron.

— Dnó 23. okt. ob 10. uri, Kordeševa kmetija vl. št. 119, d. ob. Bistrica. Cena 7179 kron, najnižja ponudba, 4786 kron.

Beljak. Dnó 17. okt. ob 9. uri, Kovačeva bajta, vl. št. 43, d. ob. Umberg. Cena 614 kron, najnižja ponudba 307 kron.

Vabilo.

V nedeljo, dné 7. oktobra ob 1/4 4. uri popoldne se bode v gostilni g. Krajgerja v Štebnu (podjunska dolina) vršil redni letni občni zbor štebenske požarne bramb s sledečim vsporedom: pri lepem vremenu vaja, po vaji zborovanje z običajnimi točkami, nato prosta zabava. K polnoštevili udeležbi uljudno vabi ude kakor tudi neude odbor.

NAZNANILA.

Kmetija

s 30 birni posetve, lepim sadnim vrtom, gozdom in travniki za domačo rabo se takoj prodá. Poslopja so dobro ohranjena. Cena 3300 gld. Več pové Val. Hofmeister p. d. Paulak v St. Petru na Vašinjah, pošta Velikovec.

V najem se dá

zaradi boelnosti in družbinskih razmer posestvo z dvema hišama, ob deželni cesti, z gospodarskimi poslopji, 3 zelinjaki, žago, mlinom, krčmo z dvema pokritima kegljiščama, kramarijo, prodajalnico tobaka. Vse ima najboljši promet, poslopja so v najboljšem stanju. H temu pripadata dva oralna njiv, 1 oral travnika in 9 oralov gozda. Dá se v najem za 7 do 8 let. Posestvo se za primerno ceno tudi prodá in more del kupnine ostati na posestvu. Vpraša naj se pri posestniku: Anton Beguš v Podsinjivasi, p. Bistrica v Rožu.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu izišel je:

Mali Katekizem ali krščanski nauk,

cena 15 kr.

in

Veliki Katekizem ali krščanski nauk,

cena 40 kr.

Izvirnik potrdili so vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju dné 9. aprila 1894.

Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje ju je pripustilo z odlokom z dné 28. marca 1898, št. 7200, kot učno knjigo.

Srednji Katekizem ali krščanski nauk,

cena 32 kr.,

potrjen od vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z odlokom z dné 30. aprila 1898, št. 9940, kot učna knjiga.

Za obila naročila se priporoča

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Jakob Petschounig,
usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4.,
med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja,** kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe ter je opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pis-
menih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, to je cikorija ali:

kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

➡ Dobiva se povsod! ➡

Glavna zaloga pri trgovcu: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

➡ Za porabo sadja. Za pridelovanje vina. ➡

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmogljivost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše **samodejne patent-brizgalnice** za grozdje in rastline „Syphonica“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

PH. MAYFARTH & Comp.

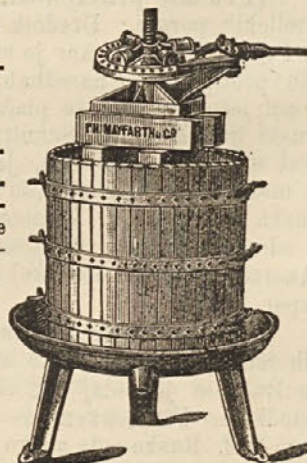
c. kr. izključlj. privilegirana

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki in mnoga priznalna pisma se delijo sastonj. — Zastopniki in prekupci strojev se iščejo.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v **Velikovcu**

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je trirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Podjetje brez konkurence išče zanesljivih

agentov

za prodajo novih, povsod porabljenih pridelkov. Visoka provizija, oziroma trdna plača zajamčena. Ponudbe sprejema **J. Klimeš, Praga, št. 1134 — II.**

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepeča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.

Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom **C. Brady** in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis **C. Brady**.

Želodčne kapljice lekarnarja **C. Brady**

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis **C. Brady**.

Posamezni deli so navedeni

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.